

De Perseïden 2025 hebben last van maanlicht

Met een volle maan op 9 augustus 2025 zijn de omstandigheden om dit jaar de Perseïden waar te nemen niet echt gunstig. In deze oproep enkele waarneemtips om toch van de Perseïden te kunnen genieten.

Door Koen Miskotte (Dutch Meteor Society)

De Perseïden zijn het restproduct van de komeet 109P/Swift-Tuttle. Deze komeet heeft een omlooptijd van 133 jaar en passeerde de zon en de aarde voor het laatst in 1992. Elk jaar rond 12 augustus trekt de aarde dicht langs zijn baan. Daarin bevinden zich stofdeeltjes die door Swift-Tuttle eerder zijn uitgestoten. Als ze in botsing komen met de aardatmosfeer worden ze zichtbaar als meteoren (*Zenit* januari 2025, blz. 24-25). De stofdeeltjes van de Perseïdenzwerm zijn door onder andere gravitationele krachten van de grote planeten verspreid geraakt. De aarde ontmoet de eerste stofdeeltjes rond 15 juli en verlaat de zwerm begin september. Als de aarde zich het dichtst bij de komeetbaan bevindt, is de dichtheid aan stofdeeltjes maximaal en zijn de meeste Perseïden waarneembaar. Onder goede omstandigheden (een echt donkere hemel, onbewolkte hemel en volledig uitzicht) kun je dan tot 50 à 70 Perseïden per uur tellen. Maar het vele maanlicht dat tijdens de zichtbaarheid van de Perseïden dit jaar de hele nacht aanwezig is, zal afbreuk doen aan de zichtbare aantallen Perseïden; reken op de helft of minder. Veel hangt ook af van het weer en persoonlijke perceptie.

Radiant

Doordat de deeltjes van de Perseïdenzwerm in dezelfde richting bewegen, lijken ze vanuit hetzelfde punt aan de sterrenhemel weg te schieten: de *radiant*. Het is een perspectief effect, vergelijkbaar met een sneeuwbuï waar je doorheen fietst: de sneeuwvlokken lijken vanuit één punt te komen. Rond 12 augustus staat het vluchtpunt in het sterrenbeeld Perseus, vandaar de naam de Perseïden. Door de beweging van de aarde verandert de richting vanwaar de stofdeeltjes ons naderen en verandert ook de radiantpositie gedurende de hele periode.

De radiantposities van de Perseïden tussen 15 juli en 25 augustus. (International Meteor Organisation)

Compositie-opname van enkele Perseïden, gemaakt vanuit Saint-Trinit (Zuid-Frankrijk) op 11/12 augustus 2024 met een Sony Alpha A7 II2-camera en een Sigma 20 mm F/1.4 DG DN Art Sony FE-lens.

Waarneemtips

- Zorg ervoor dat de maan buiten je beeldveld staat. De maan is een zeer helder object en verblindt als je ernaar kijkt. Je ogen hebben dan 15 minuten nodig om opnieuw aan het donker te wennen. Kijk vooral in noordelijke of noordwestelijke richting. Later in de nacht, als de maan in het zuiden staat, kun je ook in noordoostelijke richting kijken.
- Zorg ervoor dat je geen directe verlichting in je beeldveld hebt. Kijk ook niet tussendoor op je mobiel want ook hierdoor kan je donkerte-adaptie verdwijnen.
- Zorg voor een goed uitzicht op de hemel, zonder obstructie.
- Een goed doorzichtige atmosfeer helpt ook om meer meteoren te kunnen zien. Ben je in het buitenland dan kun je op grotere hoogte meer meteoren waarnemen.
- Eind juli – zonder maanlicht – kun je ook al leuke aantallen meteoren zien; reken op 10 Perseïden per uur. Tel daarbij ook de kleine zwermen zoals de zuidelijke delta Aquariden en de Capricorniden, die dan ook actief zijn, en de eventuele hogere sporadische activiteit, dan kun je tot 20 à 25 meteoren per uur zien in de laatste uurtjes van de nacht.
- Ook in augustus kunnen de nachten koud verlopen. Zorg voor warme kleding en neem waar vanaf een comfortabele ligstoel met een slaapzak als je wat langer wil kijken.

